



FOLKETINGET

Rejserapport af Erhvervsudvalgets rejse til Texas, USA

Tid: Den 5. – 10. marts 2023
Sted: Houston, Austin og FWD, Texas, USA
Deltagere: Hans Andersen (V) fmd., Lars-Christian Brask nfmd. (LA), Mette Reissmann (S), Kim Aas (S), Anni Matthiesen (V), Torsten Schack Pedersen (V), Betina Kastbjerg (DD), Steffen Frølund (LA) og Katrine Robsøe (RV)
Ledsaget af: Udvalgssekretær Tina Grønlund og udvalgskonsulent Anders Helmuth Knudsen

13. april 2023

J.nr.: Dok.nr

1. Formål

De overordnede emner for rejsen var erhvervspolitik, grøn omstilling og forsvarsindustri. Udvalget hørte bl.a. om den amerikanske Inflation Reduction Act (IRA), der trådte i kraft den 1. januar 2023, og som indeholder meget betydelige støtteordninger til fremme af klimavenlige investeringer og produktion i USA. IRA'en indeholder både begrænsninger og muligheder for danske erhvervsvirksomheder. Udvalget besøgte bl.a. en række danske virksomheder, der opererer på det amerikanske marked inden for grøn energi, og hørte om forskellige perspektiver på IRA'en. Udvalget holdt desuden møder om iværksætteri, rumfart og shipping. Under besøget i Dallas hørte udvalget om indsatserne for forsvarsrelateret eksport til USA.

2. Væsentligste punkter fra besøget

Delegationen indledte besøget med et møde med ambassadør Christina M. Lassen, der briefede om programmet for rejsen og satte den i kontekst til den aktuelle politiske situation i USA som helhed og i Texas som delstat. Derudover forklarede ambassadøren også om de forhold, der gør Texas særligt interessant for Danmark lige nu, men også som fremtidig handelspartner.

Mødet blev fulgt op af møde på Rice University, som er særligt stærke i at undervise MBA-studerende og kombinere deres kompetencer med teknisk uddannede. Texas har været i vækst længe og flere og flere amerikanere søger mod Texas, hvilket gør, at Rice har fået et endnu bedre grundlag for at uddanne topstuderende og drive topforskning. Rice betragter i dag som det 6. bedste universitet i USA, og udvikler sig, fordi AI startede her, og har en



stærk vidensbase. Bidens IRA er en massiv investering i grøn omstilling, men på mødet vurderede repræsentanterne fra Rice, at private investorer ville doble eller triple det beløb over de kommende 6-8 år.

Haldor Topsøe har været på det amerikanske marked i årtier og leverer ammoniakfaciliteter til at omstille den fossile industri. Biden IRA-pakke har medført en massiv efterspørgsel på Topsøes teknologi. Drøftelserne ved at bevæge sig mod grønne løsninger via blå løsninger var et gennemgående tema på mødet. USA skal levere resultater ift. Paris-aftalen så hurtigt som muligt, så de blå løsninger er en trædesten mod helt klimaneutrale løsninger.

At Texas er USA's førende stat, hvad angår rumforskning og rumteknologi, understreges af udviklingen af et større område tæt på NASAs faciliteter centreret om Johnson Space Centre. Private aktører har for alvor meldt sig på banen, når det kommer til "higher ground" og de kommercielle interesser i rummet. Satellitopsendelser, telekommunikation, forskning og på sigt etablering af kolonier på Månen og dernæst Mars er det langsigtede mål. Mødet med NASA og den danske astronaut Andreas Mogensen bekræftede dette. Dansk forskning og højt specialiserede instrumenter udgør en dansk styrkeposition i partnerskabet med ESA og NASA. På sin næste mission til ISS tager Andreas Mogensen en række danske projekter med sig, som strækker sig lige fra påvirkning af kroppen i vægtløs tilstand og særligt udviklet kamerateknologi.

Erhvervsudvalgets delegation deltog i en række møder under sin rejse, hvor danske erhvervsdelegationer arrangeret af DI/DE arbejdede for at få fode på det texanske marked. Det drejer sig bl.a. om Greentown Lab og Texas Development Corporation, men i særdeleshed ved receptionen hos Texas' Secretary of State, Jane Nelson. En samlet erhvervsdelegation på mere end 30 danske virksomheder repræsenteret viser med tydelighed at Texas isoleret set er Danmarks stærkeste samhandelspartner i USA. Ved møderne fik udvalget indsigt i, at der er høj vækst i Texas, og at IRAen booster den udvikling, hvilket får højt kvalificeret arbejdskraft til at søge mod Texas for at slå sig ned. Texas har i den forbindelse satser på at udvikle skolerne i Texas, så de bliver en faktor for at fastholde tilflytterne.

Et morgenmøde hos Texas Medical Centre (TMC) viste det stærke samarbejde – bio bridge – som danske life science virksomheder har med hospitalsvæsnet i USA. Samarbejdet er afgørende for at få testet nye produkter og endelig få godkendelse til at være på markedet i USA. TMC bliver et komplekst med højt specialiseret forskning og behandling, med ca. 110.000 ansatte. Det at danske virksomheder er med i den tidlige fase, kan betyde et afgørende forspring i en hård konkurrencesituation.

Den stærke danske tilstedeværelse i Texas blev også understreget ved besøget hos Houston Ship Channel, hvor US Coast Guard var værter til et



møde om havnens udvikling. En række danske virksomheder præsenterede også her udfordringer med at få tilladelser til at losse/laste i havnen pga. flaskkehalsproblemer hos kystvagten. Houston Ship Channel er den største havn i USA fsva. Olie- og kemikalier. Omkring 60-70 pct. af aktiviteterne i havnen er centreret om olie- og kemikalievirksomhed

Sidste møde i Texas var ved Lockheed Martin (LM), som producerer F35. Danske virksomheder har en andel i det mest avancerede jagerfly til dato. Udvalget fik en rundvisning og hilste på danske lærlinge undervejs, hvor det imponerende produktionsanlæg havde mere end 100 F35 på produktionslinjen på én gang. Danske virksomheder er en del af de mange underleverandører til flyet. Samtaler gik bl.a. på, at forsyningssikkerheden hos underleverandører er blevet et styrket fokus hos LM. LM har netop sendt de første danske F35 til Skrydstrup.

3. Forberedelse og opfølgning

Besøget indbragte en generel viden, der kan bruges i det videre politiske arbejde, bl.a. i forhold til erhvervspolitiske muligheder ved grøn omstilling, dansk rumteknologi og forsvarsindustrielt samarbejde.